

Варіанти підходів до побудови туристичних кластерів

Досвід країн, що впровадили кластерний підхід у тій чи іншій формі, вивів їх на новий щабель економічного розвитку, зробив продукцію конкурентоспроможною на світових ринках, продемонстрував переконливі досягнення високотехнологічних кластерів у різних сферах діяльності.

Алгоритм оцінки перспектив і можливостей створення кластера включає наступні етапи:

1) обґрунтування можливості створення кластера:

- оцінка економічних передумов;
- оцінка ресурсних передумов;
- оцінка організаційних передумов;

2) формування кластера:

- визначення цілей, завдань, цільових орієнтирів;
- визначення структури і складу учасників;
- техніко-економічне обґрунтування організаційного проєкту кластера (фінансовий план, бізнес-план);

- обґрунтування інструментів реалізації кластерної ініціативи, включаючи заходи державної підтримки;

- розрахунок ефективності кластера;

3) управління кластером:

- формування механізму управління;
- прийняття нормативно-правових документів щодо створення кластера;
- розробка плану заходів щодо реалізації кластерної ініціативи.

Сьогодні у світі широко поширене визначення «кластерна ініціатива», введене у 2003 році шведськими вченими К. Кетельсом, Г. Линдквистом і

О. Сольвеллом. Під кластерною ініціативою мають на увазі організовану спробу створити кластер, вирішити його проблему або збільшити темпи

зростання і конкурентоспроможність кластера у певному регіоні, залучаючи до процесу кластерні фірми, державу і/або дослідні інститути.

Як свідчить міжнародне дослідження (356 кластерів), кластерна ініціатива може зародитися у рівній пропорції (по 41%) як у надрах приватного сектора, так і у державних структур та органів управління. На частку «інших» (наукові організації, бізнес-асоціації тощо) припадає 18%.

Прикладом слугує рішення Мінагрополітики України у Концепції розвитку сільських територій, передбачити розвиток туризму на сільських територіях за рахунок створення агро-рекреаційних кластерів.

Основними етапами створення туристичного кластера можуть бути (рис.1.):

Рис. 1. Організація процесу відбору проєктів у кластері для отримання коштів державної підтримки

Джерело: складено автором